

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

Vsak samostan, kakor tudi vsaka škofija je imela v onih burnih časih enega izmed sosednjih graščakov za svojega branitelja. Njegove pravice in dolžnosti je zlastil cesar Karol Veliki natančno določil. Tako je bila njegova naloga pred vsem braniti samostan pred vsakim napadom, braniti samostansko ali cerkveno premoženje. Varuh je bil nekako oskrbnik cerkvenega premoženja. Ne škofija in ne samostani niso mogli kupiti kakega posestva ali prodati sami. Vse to je moralo iti skozi roke zaščitnika, ali patrona, kakor ga še dandanes imenujejo, dasi so sedaj njegove pravice znatno omejene. Ako je bilo treba iti k svetni sodnji, je moral patron vedno zastopati svojega varovanca. Zato je imel tudi pri vseh škofijskih in samostanskih zborovanjih častno mesto in je imel pravico glasovati, sve-

tovat ali predlagati, kakor vsak član samostana ali zborovanja. Da so si pa ti patroni svojo važno službo izrabili lahko tudi v svojo lastno osebno korist, na škodo cerkve ali samostana, je jasno. Ako je bil graščak dober, je gotovo vestno vršil svojo dolžnost. Drugače je pa veliko lahko škodoval. Ti patroni so bili v času luteranizma glavni apostoli nove vere. Vzrok za to njih gorečnost je razumljiv. Vso samostansko ali cerkveno premoženje so imeli oni v rokah. Kako lepa vera za nje je bilo luteranstvo, ki je učilo, da cerkvi ni treba premoženja, da je redovništvo neumnost. Ti zaščitniki so zanesli v marsikak samostan svetnega duha, v marsikako škofijo pohujšanje. Tako nam zgodovina poroča, da so ti patroni svoje sinove s silo naredili opate po samostanih in škofo po škofijah, samo, da so

uživali cerkvene dohodke. Dr. Gruden v svoji "Zgodovini Slovenskega naroda" poroča, da so slučaji, ko so popolnoma svetne osebe nosile naslove "škofa" in uživale škofijske dohodke. Da so ti škofje živeli vse drugače, samo lepo ne, je umljivo. Životopise takih "opatov" in "škofov" še danes naši rdečkarji radi pogrevajo, da udrihajo po katoliški veri. To so bili večkrat propali sinovi plemenitašev, ki so se s silo polastili cerkvene službe in potem s cerkvenimi dohodki nadaljevali svoje razuzdano življenje. In če se sedaj te može in grdo njih življenje izrablja kot orožje proti katoliški duhovščini, je pač očitvidno, kako velika krivica se s tem dela duhovskemu stanu. Vzemimo, da bi bil Konda živel v onem času in bi se mu posrečilo polastiti se kake škofije in bi sebe naredil za škofa. — Konda bi ostal Konda. In vendar bi kdo potem pisal, kakšna je katoliška duhovščina, ker je bil "škof" Konda tak in tak. Ali bi to ne bila v nebovpijoča krivica?

Tudi Bistra je imela svojega patrona in zaščitnika. Njegova graščina je bila na strmini nad sedanjo staro Vrhniko in se razvaline še sedaj vidijo. O tej graščini imamo tudi pesem "Skopulja", o kateri pravi pravljica, da je bila silno skopa gospa, da ni dala nikdar ubogajme. Ne-koč jo je prosil berač za jabolko. Toda "skopulja" je zakričala nad njim:

Poberi se - - - -grdi lenuh!
Če takim bi sadje dajati imela,
raj vidim, da vzame peklenski ga
[duh.

Kar se je baje tudi zgodilo. "Skopulja" se je pa izpremenila v ostudno kačo.—Tako pravljica in pesem.

Vendar tedanja družina Kogojev je bila silno blaga in dobra. V plemstvo jo je povzdignil že Karol Veliki, z nekaterimi drugimi slovenskimi družinami, n. pr. Mojmir, Trdogoj, Vitogoj in druge.

Vrhniški graščak Kogoj je bil plemenitega srca in dober katolik. Boljšega in bolj vestnega patrona bi si bistriški menihi ne bili mogli poiskati, kakor njega.

Videl je vzvišeno njegovo nalogo za narod, zato mu je bila Bistra draga kot punčica očesa, kakor se je rad izrazil.

Graščak Kogoj je bil zvest prijatelj patrona Janeza in sta s skupnim sodelovanjem v resnici bila varuha cele okolice in vse ljudstvo ju je ljubilo, kot svoja dobrotnika.

Graščak Kogoj je ravno jezdil iz lova, ko je srečal na cesti voz, na katerem se je peljala Bronislava v Ljubljano. Tu je izvedel celo zgodbo o židu in njegovih suznjih.

"Ne boj se, otrok", je tolažil jokajočo Bronislavo, "dokler si pod našim varstvom, se ti ni treba ničesar bati. Gotovo je, da nikdar več ne prideš v roke žida Brauna. O tem te lahko zagotovim! Toda moram hiteti v Bistvo. Rešiti moramo še ostale suznje! Z Bogom! Saj se še vidimo!" In zdirjal je proti Bistri. Hlapca sta pa pognala voz dalje proti Ljubljani.

Tako je prihitel na svojem konju ravno, ko se je pater Janez pogovarjal z ubogimi dečki in čul je tudi razžaljive besede, ki jih je izrekel žid v svoji jezi napram patru Janezu.

Prijor mu je segel v roko in mu na kratko poročal o celem slučaju.

Jezno se je ozrl graščak Kogoj na Brauna in ga osorno vprašal:

"Kaj lažeš, grdun? To niso poganski dečki, to so slovenski otroci iz Panonije in naše Karantanije?"

Braun je prestrašeno pogledal viteza, toda ni odgovoril.

"Boš odgovoril, grdun?"

"Ravnokar ste me bili s pestjo, zdaj me hočete z jezikom! Dobro! Patron bistriški bode na sebi moral občutiti, da se ne sme žida Brauna ben Abba brez kazni tepsti in zasramovati!" je drzno odgovoril žid.

"Kot varuh bistriškega samostana imam dolžnost in pravico te vprašati in ti imaš dolžnost mi odgovoriti!"

"To imaš prav! Postava in pravica naj velja in mora veljati. Dečki so poga-

ni in niso ukradeni. To so dečki, katere so vojaki cesarja Ludovika v vojski ugrabili kot plen in sem jih jaz od njih kupil. Prepovem si pa odločno, da bi se me tukaj žalilo. Jaz imam pravico od samega kralja voditi to pošteno trgovino s sužnji."

"Pokaži kupno pogodbo, s katero si kupil te dečke! — Ali misliš da mi Slovenci ne poznamo državnih postav? — Ako si res kupil te dečke od kraljevih vojakov, imeti moraš kupno pismo seboj, da se izkažeš. Ako tega pisma nimaš, potem vemo pri čem smo!"

"Kupno pismo? Jaz imam kraljevo osebno podpisano spremnico in to je meni dovolj!"

"Imej sto spremnic, za nje te ne vprašam. Kupno pogodbo hočem videti!"

"Kupne pogodbe nimam, ker trgujem po pravicah, katere imam in mi je ni treba. — Sploh pa, s kakšno pravico me tu držite? Jaz z vami nimam nobenega posla in vi me nimate pravice tu zadrževati in izpraševati. Odločno zahtevam nazaj svoje blago, da morem hiteti dalje, da pridem o pravem času v Trst na semenj. Ako ste pa tako neumni, da mi hočete kratiti moje pravice, dobro, znal si jih bom braniti. Zatožil vas bom izanskemu grofu, ki je varuh židov v tej deželi in naš sodnik. Bodite prepričani, da bode dobri izanski grof Wikbert znal braniti svoje varovance pred vami, divjimi Slovenci!"

"To je žuganje!"

"Ne! To ni žuganje, to je samo svarilo. Branil bodem svoje pravice do zad-

njega. Vi pa sami glejte! Poznate izanskega grofa. Veste, da je bojevit in krut vojak, veste tudi, da ni posebno velik vaš prijatelj!"

"Vse to nas nič ne briga. Jaz te vprašam samo za dokaze, da imaš pravico te dečke gnati na semenj. Dokaži, da so res pogani in dokaži, da si jih res kupil!"

"Jaz ne bom ničesar dokazoval. Dajte mi nazaj moje blago, drugače boste kmalu imeli celo posadko vojakov izanskega grofa tu pred Bistrom in morda tudi pred Vrhniko. Če imate raje tako, pa imejte!"

"Drži svoj jezik za zobmi, predrzneš!" spregovori graščak Kogoj, "tvojih groženj se ne bojimo! Cel slučaj bomo sodili tu pred našim sodiščem, kakor zahtevajo postave. Kakor bo sodišče odločilo, tako bode. Ti pa žugaj kolikor hočeš in kakor hočeš!"

"Dobro! Sklical bom takoj vse častite očete k posvetovanju in kakor bodo odločili, tako pa bo!" je segel pater Janez v pogovor.

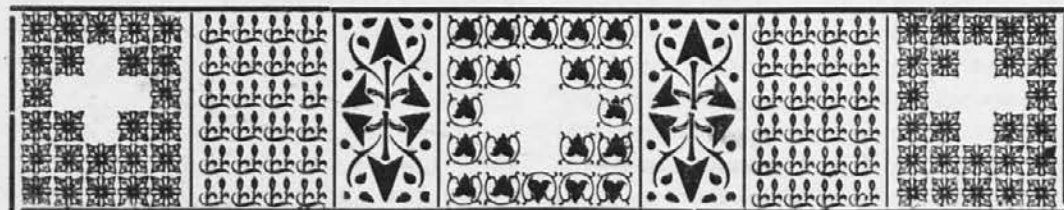
Graščak Kogoj se je priklonil v znamenje, da je zadovoljen in odšla sta s priporjem v samostan. Dijaki so hitro zaprli cerkvena vrata, katera je brat cerkvenik zaklenil.

Žid je zaškripal s zobmi, siknil nerazumljivo kletvico in tudi šel proti samostanu.

Nekako pet minut za tem je zazvonil samostanski zvonec, ki je klical očete redovnike v posvetovalnico.

(Dalje prihodnjic)

Slovenska Narodna Zveza.

"Vremena Kranjcem bodo se zjasnila", je pel naš veliki pesnik, ki je gledal globoko v dušo našega milega slovenskega naroda. In mi smo mu vrjeli in smo že večkrat povdarjali, da se bodo "vremena" tudi ameriškim Slovencem zjasnila. Slovenec je prepameten, preveč razumen, da bi se dal res kar tako tebi nič meni nič dolgo za nos vleči. Dobriček je res. Poštena duša je. Kot tak pa le preveč rad misli, da so tudi vsi drugi pošteni. Vendar ne vzame dolgo časa, da spozna prevare in sleparstva.

In tako se je zgodilo tudi v Ameriki! Hvala Bogu! Dnevi 14., 15. in 16. aprila so dnevi, ki bodo v zgodovini celega slovenskega naroda igrali veliko ulogo. Upajmo, da bodo ti dnevi napisani s zlatimi črkami v naši zgodovini, da bode dedek pripovedoval vnučekom in ta zopet dalje, da so se v velikem času našli veliki možje.

Da, srce nam veselja vtriplje, ko pišemo te vrstice. Ravno kar dobivamo sporočila, da se je katoliška Irska duhovščina, s kardinalom, nadškofi in škofi zvezala z Sin Fein — organizacijo za osvobodjenje Irske. V velikem času velik korak za res! Enako se je zgodilo med nami Slovenci. Slovensko delavstvo, v svoji skrbi in s svojim delu za svojo prihodnost, za svobodo naroda doma, je šlo preko raznih sleparjev, raznih rdečkarjev, katerim so mari samo slovenski delavski žulji, da se pasejo ž njimi po Chicago, se je sešlo na neodvisen in popolnoma nepristranski narodni shod v Cleveland in — povabilo na svoj shod tudi — prokl. . . f. . . —slovensko duhovščino. Trezni možje, trezni

razum je zmagal in — tako — o bodite pozdravljeni lepi dnevi 14. 15. in 16. aprila. Ameriško slovenstvo je sedlo skupaj k eni mizi, k enemu posvetovanju za en skupen cilj in namen — rešitev slovenskega naroda iz tisočletne sužnosti. Tu je bila poleg žuljeve roke slovenskega zavednega rudarja posvečena roka slovenskega duhovnika, poleg obeh slovenski zdravniki. "Narod potrebuje voditeljev", je rekel g. R. Trošt. "Toda ti voditelji morajo biti inteligenca, mora biti izobražen, izštudirani razum. In kdo je edina inteligenca med ameriški Slovenci? Naša duhovščina in naši zdravniki! Zato naši voditelji", zaklical je naš blagi g. Schneller, "naprej! Z nami! Tu je naša delavska roka, pomagajte nam! Stopite nam na čelo! Vodite nas k končni zmagi! Ni narod, ki vas prezira, sramoti! Ti, ki vas sramote, so tako sovražniki naroda, kakor so sovražniki vaši!" —

Živio! To so besede, velike besede v velikem času! Za svobodo se borimo! Svobode prosimo! Sami pa naj ostanejo tirani? Ne! Nikakor! Proč z verskimi napadi, proč z napadi na cel stan, zlasti na stan, ki je naš razum, ki je naš cvet, ki je naš ponos! Proč z ozkosrčnim protiverskim fanatizmom! Kdor hoče biti katolik, kdor hoče zidati katoliške cerkve, katoliške šole, svobodna dežela zlate svobode mu to dovoljuje, ga pusti pri miru, naj mu mi kratimo to? napadamo? Proč izmed naše srede, proč iz naše javnosti z vsemi takimi fanatiki!

In tako si videl v Clevelandu na tem shodu pri enem prijateljskem shodu katoliškega duhovnika poleg brezverca. Saj

se nam zdaj ne gre za vero! Gre se za narod! gre se za našo svobodo in za naš pogin!

Hvala Vam, častita slovenska duhovščina, da si se skazala v tem velikem času tako veliko, da si pozabila vso sramotenje, vse zaničevanje in si sedla z nami slovenskimi trpini, s slovenskim proletarijatom k nemu posvetovanju!

In to je bilo v resnici krasno zborovanje. Kdor je poslušal te debate, te navdušene govore, o kako toplo mu je moralo biti pri srcu. Še včeraj so nekateri elementi nasprotovali drugemu in so mislili, da ni mogoče in ni mogoče združenja, edinosti več med nami! In, na! — tu so se pa tako nasprotujoči si elementi sešli, sedli k skupni mizi, se spogledali nezaupno, toda si začeli odkrivati svoje težnje, svojo ljubezen in skrb za narodni obstoj in — in — odpirale so se oči — našli so se združene na skupnem polju, našli so toliko točkov, ki nas vse tako ozko združujejo in — srca so zaigrala radosti! Nismo še mrtveci kot kakoršne so nas proglasili, ne, temveč to je telo, krepko narodno telo slovenskega tisočletnega junaka — Slovenskega naroda.

In da se je vse tako lepo doseglo, ne moremo si kaj in naj se nam oprusti, da spominjamo osebo — je zasluga enega moža, ki je bil most združenja — g. Pavla Schneller! Koliko je on deloval, koliko on žrtvoval za uresničevanje te velike misli, le malo kdo ve, razun Bog v nebesih in on sam. Nekoliko vemo tudi mi. Ta gospod je mož, ki more še dalje silno veliko, da, vse storiti, za naše končno združenje v skupno delo za narod. Zato ga mi javno pozivamo v imenu slovenskega naroda, v imenu slovenske krvi, katero preliva kleti sovražnik za to, da ga bi mogel še dalje držati v svoji sužnosti in ga pomalo ubijati in ubijati in — ubiti, delovanje, katero ste začeli je plemenito, je epohalno, naprej, naprej! Mi smo za vami! Kdor še ni za vami, pride gotovo! mora priti če hoče res kaj storiti za narod. Veliko delo ste sicer sprejeli na

se, vendar v vojskinem času smo! In tu treba žrtev, žrtev in zopet žrtev!

O celem zborovanju, nam je jako žal, da ne moremo natančneje poročati. Vendar Slovenska Narodna Zveza, namerava izdati zapišnik kot posebno brošurico. Rojaki, naročite si to brošurico že naprej! Vredna je, da jo prečitata! Zlata vredna je!

Vendar, kdor se je tega zborovanja udeležil, ni mu žal! In kdor se ga ni, mu je lahko žal! Kako krasni so bili govori zlasti g. Dr. Vošnjaka, Dr. Marušiča, g. R. Trošta. Rev. J. Černeta, Dr. J. Seliškarja, g. J. Zalarja in drugih govornikov, ki so nastopili s svojimi predlogi in nasveti! Čast vsem skupaj in vsakemu posebej.

Sedaj pa, Slovenska Narodna Zveza je ustanovljena! Postavljen je ogeljni kamen, fundament naše nove narodne sloge, novega, krepkega navdušenega dela za rešitev slov. naroda doma v starem kraju, na katerej se lahko združimo vsi, prav vsi brez razlike prepričanja in mišljenja. Kjer je samo še nekoliko ljubezni do naroda, pa je vsakemu mogoče se nam pridružiti. Program, je tako lep, da ga mora podpisati z obema rokama vsak Slovenec. Zato pa sedaj skupaj! skupaj! Vsi v Slovensko Narodno Zvezo! Vsaka slovenska naselbine mora imeti svojo podružnico!

Ti, pa, o dobri Bog, usmili se slovenskega naroda! Blagoslovi to veliko započeto delo, ki ima namen mu izvojevati od Tvojih in svojih sovražnikov nazaj dar, katerega si mu Ti dal, pa so ga mu ukradli — svobodo in prostost. Ti si neskončno pravičen in ljubiš pravico, studiš pa krivico. Glej tisoč let smo trpeli mi to krivico! Tisoč let nas je žulil suženjski jarem! Naj bode dosti! Usmili se nas Gospod, in reši nas! Marija, mati slovenskega naroda, v veliki stiski smo! Nas boš zapustila? Ne boš pomagala streti glavo kači, ki zalezuje naše življenje, naše srce in našo dušo? Nate zapupamo! Bomo li osramoteni? — Ne! Trdno kot naš mogočni Triglav je naše zaupanje nate in vemo — zmagali bomo.

APOSTOLSTVO LAJIKOV.

za mlade in stare priredil F. V. P.

(Dalje.)

Ne varajmo samih sebe, ker časi so resni. Sovrašтво in hudobija nevere se vzdiguje, da izbruhne. Naša dolžnost je, da stopimo na plan in se bojujemo. Ni primere v zgodovini, kjer bi bilo tako potrebno apostolstvo lajikov, kakor ravno sedaj. Ko bi se le vsi katoliško misleči lajiki zavedali tega svojega poklica!

Pojdite vi, katoliški lajiki, možje in mladeniči, žene in dekleta in če kje veste za kako dušo, ki je zašla na pot pregrehe, hitite, pripeljite jo na pravo pot.

Pojdite vi, katoliški lajiki, možje in mladeniči, in če poznate kakega moža ali mladeniča, ki hoče vstopiti v cerkvi sovražno društvo, potrudite se in ga odvrnite od tega ter mu nasvetujte katoliško društvo.

Pojdite vi, katoliški lajiki in če veste za kako hišo, kjer imajo naročene brezverske in veri sovražne liste, skrbite za to, da nadomestite slabo berilo z dobrim.

Pojdite vi, katoliški lajiki in če kje najdete mladino, ki jo rameravajo dati v brezverske šole, pojdite in delujte na to, da bodo hodili v katoliško šolo.

Pojdite vi, katoliški možje in če se v vaši navzočnosti kjerkoli sramoti duhovnik potvarja resnica, kjer se pravice Cerkve tpeptajo, pojdite in skrbite za to, da se lahkoverni in manj podučeni ne pohujšajo vsled tega in trpe škode.

Bodite apostoli v dejanju! Ne ustrašite se nobenega truda, nobene žrtve, če vam je mogoče rešiti vsaj eno neumrjočo dušo, kajti ena duša je več vredna, kakor

celi svet. Bodite apostoli vzgleda; živite pošteno, ker to je najmogočnejša pridiga in najbolj učinkujoče sredstvo, pridobiti druge za dobro.

Znani general Radovitz je nekoč obiskal v družbi več potnikov cerkve v nekem belgijskem mestu. Dasiravno je to obiskovanje imelo le namen ogledati si znamenitosti, je vendar vsakokrat pri vhodu v cerkev pokleknil in nekoliko pomolil ter počastil Najsvetejše. Ta pobožnost starega in častitljivega gospoda je naredila na navzoče protestante globok utis, jim je dalo migljaje — povrtni se nazaj v katoliško Cerkev. Sličen slučaj je napoti, tudi nekega nemškega grofa, vstopil je v katoliško Cerkev. Videl je v Rimu katoliške častnike pobožno prejeti sv. obhajilo. Z nekim znancem je potem o tem govoril in posledica tega je bila, da je postal katoličan. Zopet drugemu protestantu je služilo za vzgled katoliško družinsko življenje. Bival je v Berlinu v hiši z neko katoliško zakonsko dvojico in opazoval je lepo življenje in edinost, ki je vladala med njima — pozoren je postal pri tem ra njuno vero in postal je katoličan. Toliko premore lep vzgled.

“Dober vzgled katolikov na Westfalskem me je pripeljal v katoliško cerkev nazaj,” je priznal grof Friderik Leopold Stolberg, ki je postal leta 1800 katoličan.

Slednjič pa še eno, kar se tako rado po-

zabi: Molite za zaslepljene, ki so zašli na napačna pota.

"Tisti, ki molijo in darujejo sveta obhajila za zaslepljene, so za človeštvo bolj koristni, kakor pa vsi izumitelji sedanjega časa", je rekel večkrat polkovnik Baqueron.

To je toraj trojno apostolstvo lajikov. Kako neizmeren bi bil blagoslov za celi svet, ako bi se za to apostolstvo zavzeli vsi lajiki. Ob času splošne nevarnosti je vsak državljani vojak — hočemo reči apostol. Brezštevilne in neizmerno velike so nevarnosti sedanjega časa. Zato potrebujemo apostole, apostole lajike. Vsak katoličan naj bo apostol v svoji hiši, v svojem krogu, kajti gre se za rešnje duš. Teško je delo, toda velik je cilj in bogato bo plačilo, kajti tudi lajikom-apostolom veljajo besede: "Tisti, ki so bili modri, se bodo svetili, kakor svetloba na nebu in tisti ki jih mnogo podučujejo v pravičnosti, kakor zvezde na vse večne čase. (Daniel 13. 3.)

3. Apostolstvo tiska.

Stopiti moramo še nadalje na nekatera druga polja, kjer je še posebno potrebna pomoč in sodelovanje lajikov. V prvi vrsti je brezdvomno apostolstvo tiska. Leta 1864 se je mudil v večnem mestu Rimu sloveč zgodovinar Janez Janssen. Večkrat je imel priložnost tudi govoriti s svetim Očetom papežem. Ko je bil pri zadnji avdijenci pri svetem Očetu, podelil mu je Pij IX. svetinjo, ki je imela na eni strani utisnjeno njegovo podobo in na drugi strani umivanje nog pri zadnji večerji. "To svetinjo podeljujem samo na veliki četrtek dvanajsterim, ki predstavljajo apostole, toda vi ste zgodovinar in kot tak izvršujete tudi apostolsko delo." Resnično, apostolska je naloga zgodovinarja delovati za razširjanje zgodovinskih resnic in to v duhu resnice in pravice.

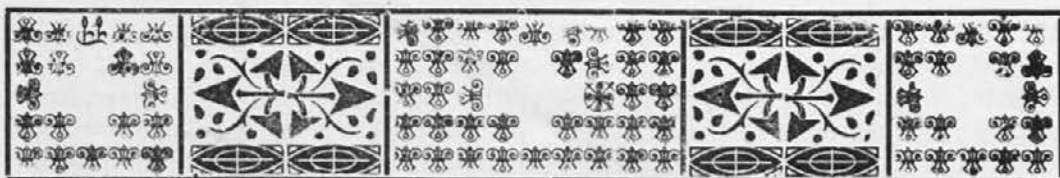
Toda apostolstva ne spolnjujejo samo oni, ki vestno bilježijo dejanje svetovne in cerkvene zgodovine, temveč tudi oni, ki delujejo za razširjanje dobrega katoliške-

ga tiska. To je pa vsakemu posamezniku mogoče, kajti t.) more si vsak sam kupiti dobre knjige, naročevati dobre časopise brošure i. t. d. Urednik nemškega lista "Hausschatz-a, g. Henrik Keitor, je zasledoval vse romane, pesmi in druge razne večje publikacije in našel, da je od leta 1880 nič manj kod 3000 spisov, ne le samo prezirljivih temveč za-grizeno sovražnih proti kat. Cerkvi bilo objavljenih.

In ravno ti spisi so dovodne žile, po katerih se pretaka versko sovraštvo v vse ude ljudskih slojev. Tem nasproti, je rekel imenovani urednik, imenujte mi le eden roman, eno novelo naše katoliške literature, kjer bi se kakega protestantskega pridigarja ali diakoniso na tako podel način smešilo, kakor to delajo nasprotniki v svojih spisih proti katoliški duhovščini in redovništvu. Proti vsem spisom zadnjih desetletij, ki so jih zlili na katoliško cerkev in sveto vero naši verski sovražniki, je to, kar so spisali katoliški pisatelji v obrambo, le samo kapljica vode. Toda v klub temu kriče, da smo mi napadalci.

Ne, mi nismo napadalci, pač pa v velikih slučajih jih še celo podpiramo. Pritožbe, da so najboljša dela katoliških pisateljev dosegla veliko manj izdaj, kakor pa naravnost podla roba nasprotnikov, so opravičene in se lahko tudi s številkami dokažejo. Vzemimo samo slučaj brošure "Vodiška Johanca", katero je izdal neki Benedik v New Yorku, in jo prodajal za pretirano ceno po 50 centov iztis, in brošure, katere razširjajo med našim narodom po Ameriki socijalistični izkoriščevalci, kakor "Škof proti župniku", "Spoved papeža Alexandra", "Hipnotizem" i. t. d. in prodajajo za drag denar. Kako malo je pa zanimanja za dobro katoliško berilo. Poglejmo naše slovenske protiverske liste, koliko jih je, koliko naročnikov imajo, dočim so katoliški listi v primeri z njimi zelo malo razširjeni. In kdo je temu kriv? Neodpušljiva mlačnost in brezbriznost katolikov!

(Dalje prihodnjič)

KOMET.

Njegov pojav in zapad. V.

NOTRE Dame, veličastni cerkvi v Parizu je bila postna pridiga. Cerkev je bila natlačeno polna do zadnjega kotička. Imenitna gospoda, višji častniki, knezi in kneginje, celo sama cesarica je bila navzoča. Resno so zrle temne podobe svetnikov raz cerkvenih sten, kakor bi hoteli svariti ljudstvo pred vrvenjem in razkošnostjo sveta in ga klicati k pokori. Globoka tišina je vladala po cerkvi, ko je duhovnik v ponižni redovni obleki stopil na staro slavno propovednico ter priprosto in jedrnato govoril o trpljenju in smrti Jezusa Kristusa. Nobena njegova beseda se ni izgubila v globoki tišini. Le eden je plaval in stal pred srci navzočih v tej uri, in ta je bil včlovečeni božji Sin, ki je pod težo in boleščjo trnjeve krone s trstovim žezlom v roki, ogrnjen v tuji plašč, krvavec in trepetajoč, onemogel stal pred oblastnikom Pilatom in pred podivjano jeruzalemsko množico.

"Ecce homo! - - - Glej človek, bil je pokoren, pokoren do smrti na križu - - -", tako je večkrat ponovil govornik in vsakokrat je njegova beseda našla globok utis v srcih poslušalcev. Mnogoteri mladenčez se je vzdramil ob teh besedah in se spomnil, da lastuje neumrjočo dnšo, ki je za Boga ustvarjena—brez katerega ni miru in ne počitka. Mnogoteri so delali dobre sklepe povrniti se nazaj k Bogu—k križu njegovega Sina.

Pred cerkvijo je priprosta množica radovedno obstala in čakala, kdaj pride iz cerkve plemstvo in gospoda.

Hipoma se začuje med množico pri-tajeno šepetanje.

"Glej, glej, komet!" je nekdo polglasno vskliknil.

"Kaj? Tudi ona je bila pri pridigi?"

"Gotovo! Kaj jo ne vidiš? Ali jo ne poznaš? V celem Parizu nima nobena tako dolgih in krasnih las — — —"

"Tam le stoji voz vojvode A - - - ! On jo pelje domov."

"La comete", "komet", tako so zvali parižanje mlado in lepo damo. Oblečena je bila v modro obleko. Njena postava je bila tako dovršeno lepa, kakor se je malokdaj vidi. Kar jo je pa še najbolj krasilo, so bili njeni zlati lasje rahlo zvezani z dvema trakovoma, ki so ji segali č'e tal.

Stopila je v pozlačeni voz, pred katerim je dvorljivo stal že nekoliko postaren vojvoda, mož ki je pripadal najstarejšemu francoskemu plemstvu in se ji klanjal. Dve služabnici so za njo nosile njene dolge lasi.

Vojvoda se je vsedel poleg "kometa" v kočijo, ki je odrdrala proti krasni palači na elizejskem polju, katera je bila last dolgočasne krasotice.

* * *

Drugo jutro okoli devete ure, ko je še spal ves imenitni pariški svet, je bil poklican v samostansko govorilnico pater, ki je prejšnji dan v Notre Dame imel pridigo.

Pater je bil mož v najboljših letih. Samozatajevanje mu je zarisalo v poteze njegovih lic resnobo in plemenitost. Ko je vstopil v govorilnico, je čakala tam — “komet” — in njena služabnica.

Začudeno in presenečeno je pogledal redovnik imenitno žensko, katera mu ni bila neznana, kajti imel je priliko že večkrat slišati o njej.

Adela Terchout je bila revnega stanu, toda njena lepota jo je naredila bogato in slavno. Knezi in grofje, visoki uradniki in generali, bankirji in drugi bogataši so se skušali, kateri bi položil k njenim nogam več tisočakov, katere je ona rada sprejemala. Toda vse snubce in prosilce za njeno roko je dosedaj odklonila.

Sedaj, bilo je v postnem času leta 1870 — je silil za njo stari vojvoda, kateri jo je peljal in spremljal iz cerkve domov. Dvanajst čilih konječiv je stalo v njenem hlevu in pariške ženske so bledele, zavisti in razočaranja, ko so zvedele, da ima “komet” na svoji toaletni mizici, ki je bila sama vredna več tisočakov, poln liter samih prvih resničnih diamatov. V njeni palači so se shajali najvišji mogočnjaki in imenitneži. Njeno slavo so razširjali pisatelji, njeno lepoto so opevali pesniki. Tesfil Gautier, oboževani pesnik je njej na čast koval sonete; Cabanel, slikar kraljev in knezov, je slikal njeno podobo in klesar Leon Eugnot je vklesal njeno postavo v marmor. Njeno obleko je oskrbovala edina svetovnoznan modna tvrdka Worth v Londonu.

Pariškemu svetu je veljal njen nasmehljaj ali lahen udarec s pahljačo več kakor beseda kraljice. Vse jo je slavilo in oboževalo in njej je to silno prijalo.

“Magdalena pred svojim izpreobrnjenjem ni bila nič proti njeni gizdavosti in razsipnosti”, je rekla nekoč neka gospa in se hudomušno nasmejala svoji prijateljici. “In v svojih grehah in lahkomišelnosti”, je odgovorila druga.

Toraj ta “komet” je stal v resnici pred patrom v govorilnici.

“Gospod”, je nagovorila, “včeraj sem poslušala vaš govor. Bil je res ginljiv

in krasen.” Potegnila je z roko prek oči, kakor bi bila res še kaka solza v njem.

Pater je molčal in jo ni pogledal.

“Zato bi rada”, je nadeljavala nekoliko razočarana vsled njegove hladnosti napram njeni pohvali, “vam podarila malo zagotovilo v znak moje hvaležnosti in priznanja.”

Njena spremljevalka je položila med ten na mizo denarnico v kateri se je čulo žvenketanje zlata.

“Jaz tako ne morem hoditi v cerkev, predpoldne že posebno ne,” je lahkomišelnost nadaljevala, “za molitev imam tako malo časa in tudi malo volje, kaj ne da je res tako, Cecska!” je koketno in samozavestno namignila spremljevalki.

“Kaj pa spoved?” — je vprašal pater.

“Oh, da, spoved! Vedite, k spovedi pač ne morem iti in tudi mislim ne na to, kajti, da vam odkrito povem, hliniti se ne maram in —”

“In?” je vprašal pater, ko je hipoma prenehala govoriti, “in?”

Terchout je zarudela.

“Tedaj vam hočem jaz stavek končati”, je spregovoril pater z resnobnim glasom, — — “in tudi poboljšati ne, kaj ne da je tako?”

“Vi ste veliko rekli,” je bil odgovor, “toda v nadomestilo za mojo zanikernost vzemite to malo miloščino; saj Bog je dober in bo že sprejel ta dar.”

Nastal je za trenutek molk. Pater se je vzravnaval in stopil korak naprej. Vzel je z mize denarnico in jo z zapovedujočo gesto podal služabnici v roko in spregovoril. “Obžalujem, da pod takimi pogoji ne morem sprejeti iz vaših rok niti beliča; bil bi greh —.”

“In vi tako pravite — — —? je vskliknila Terchout.

“Da, jaz tako pravim,” je mirno nadaljeval pater, “toda prosim, da mi to ne vzameta za zlo.”

“Ali je mar premalo, ali naj — — —”

“Če tudi vse svoje bogastvo prinesete semkaj in razdelite milijone med reveže, vse to ne more nadomestiti vaše nadaljne nepokorščine do Boga, do njegovih zapo-

vedi in njegove Cerkve. Vi nočete cerkve, nočeto sprejemati svetih zakramentov, nočete Bogu skazovati tistega spoštovanja, katero od vas zahteva in nočete se poboljšati. Vi se hočete z denarjem odkupiti, toda to ni mogoče. Priznam, da hočete storiti nekaj, da bi umirili svojo vest in vedno bom za vas molil, da vam Bog dodeli milost spoznanja vaših dolžnosti. Varal bi vas, ko bi vam le senco te misli pustil v vašem srcu, da se da nepokorščina do Boga odkupiti z milodarom.

"Nočem darov, govori Gospod, temveč pokorščino."

"Vest vam nê da miru; toda le takrat vas ne bo več nadlegovala, če se v vsem povrnete k Bogu in spolnujete zapovedi njegove Cerkve."

"Vi mi toraj prepovedujete dajati miloščino?" je vprašala Terchout razburjeno in v veliki zadregi. Hotela je oditi, toda ni se mogla premakniti z mesta.

"Ne prepovedujem vam, samo to vam povem, da ni nobenega nadomestila za nepokornost. Ako pa hočete v resnici žrtvovati Bogu kak dar, ki bi bil od njega sprejet, tedaj —"

Pater je prenal in pomišljal govoriti dalje.

"Kaj naj storim?" je radovedno vprašala "komet."

"Ali smem odkrito in jasno govoriti?"

"Prosim!"

"— tedaj darujte Bogu samo sebe. Odložite svojo nečimernost njemu na ljubo, zatajite samo sebe in slednjič, če hočete res Bogu dati najboljši dar, odrežite polovico, ali vsaj tretino svojih las — — —"

Iz grla se ji je izvil pridušen vsklik. "Kaj mi vse svetujete?" je jezno vskliknila, "kaj vendar mislite? Kaj vam mar moja obleka in moji lasje! V tem imam sama odločevati! Z Bogom!"

"Bog vas obvaruj," je spregovoril mirno pater; "spomnite se, kaj vam še povem: Pomni, o človek, da si prah in v prah se povrneš." Kadar bodete v resnici hotela najti Boga, tedaj odložite prej

od sebe nečimernost vašega oboževanega telesa ponižno pred njegov oltar — kajti brez tega ni nobenega upanja — nobene milosti za vas. Molite, da vam Bog še v življenji prehudo ne pokaže ničnosti tega sveta."

"Komet" je ponosno odšla. Še le doma ji je po ženski navadi vskipela vsa jeza. Ubogi vojvoda jo je pa moral občutiti. Ravno danes je prišel snubit, toda "komet" je bila tako huda in ponosna, da ga je na kratko za vedno odklonila.

*

* *

To se je zgodilo v postu leta 1870. Četrta leta pozneje je izbruhnila vojska. Tri četrletja pozneje je padel Pariz. Sledil je mir in ljudovlada. — Deklice, ki so bile pred vojsko še otroci, so nastopile kot gosponične v javnosti, na plesiščih; prejšnje življenje se je začelo z nova, toda še sijajnejše in pretirano bolj kot kdaj prej. Toda "komet" je izginil. Zanimiv slučaj, da je ljudstvo Adeli dalo to ime. Komet se prikaže na obzorju v vsej svoji krasoti, da zakrije vse druge zvezde. Vse se ozira, kakor zaslepljeno v novo čudno zvezdo in jo občuduje. Kar naenkrat pa komet zopet izgine brez sledu v neizmerni globini nebeškega svoda. Taka je bila tudi Adelina usoda. Pozabljena! — —

Samo enkrat se je za trenutek ponovil spomin na njo. Nekdo, ki jo je poznal, je slučajno, ako se to more imenovati slučaj, prišel k njeni smrtni postelji. Našel je to oboževano krasotico — v bolnišnici.

Tam je ležala zakrita z rjuhami ženska postava; tudi obraz ji je bil popolnoma zakrit. Redovnik je sedel ob njeni postelji in z njo molil. Ona ga je spoznala. Stresočo roko je napisala nekaj na tablico, sestra je odstranila prt z njenega obraza — in stari "kometov" znanec je iznenaden zrl v človeški obraz, ki je bil od raka popolnoma razjedeno. Nos, lica, ustna, ušesa so popolnoma izginile. Le tu in tam se je še držalo krvavo meso belih kosti. Le oči so bile še nedotaknjene in so zrle starega znanca tako resno, tako

otožno in vendar tako neizrekljivo potrepljivo in udano, da se je ta razjokal.

"Komet" je padel z neba; toda padeč je bil njega rešenje. Adela se je temeljito izpreobrnila in dan za dnem je pisala na tablico, — govoriti ni mogla — kot jutranjo molitev: "Zahvaljen bodi Bog!"

Tako je tudi umrla udana in zaupajoča

v božjo voljo. Njeni dolgi in krasni lasje so ji ostali nedotaknjeni in bujni do smrti.

O njeni smrti — od tega je že precej časa, je govoril celi Pariz. Vsi časopisi so pisali o njeni smrti. Toda danes se je na to že pozabilo. Ako bi kateri čitatelj hotel za njen dušni pokoj moliti, lahko to stori, kajti ta zgodba je do pičice resnična.

Našim čitateljem in prijateljem.

Odločno, junaško in neustrašeno je nastopil naš list zadnja leta za koristi in pravi napredek ameriških Slovencev. Ni se ustrašil še hujših in še bolj divjih in zagrizenih sovražnikov. Ni se bal ne sramotjenja po listih, ne zaničevanja! Ničesar! Laž je odločno pobijal kot laž! Slepništvo kot sleparstvo. Pri tem je pa krepko bodril razkopljene četice še vernih in zvestih slovenskih vrst, jih navduševal in tolažil, klical jih skupaj v bojne vrste, navduševal jih za združenje, za zveze, za obrambne organizacije, za navduševalne demonstracije i. t. d. Hvala Bogu in Mariji, naše delo ni bilo zastoj! Lahko bi se še veliko več doseglo, to je res. Toda, kolikor se je moglo, se je pa doseglo. Kolikor se pa ni, ni naša krivda.

Da se je res veliko doseglo, to pričajo zlasti dopisi in članki po slovenskih listih, zlasti sedaj ob desetletnici lista "Ave Maria." Da, nasprotniki nam še več uspehov pripisujejo, kakor pa sami mislimo, da so naši uspehi. Tako na pr. trdijo, da je le naša zasluga, da se je naša dična K. S. K. Jednota tako krepko postavila na odločno katoliško in slovensko stališče, da je vzela v roke metlo in začela pometati iz krajevnih društev odpadle katoličane in vse, kar ne spada v katoliško Jednoto in če ni bilo drugače potresla cela društva. Tako smo baje samo mi dosegli, da se katoliški Slovenci

ne dajo več tako mirno sramotiti, zmerjati, natolcevat in smešiti, kakor so se dali prejšna leta. In še mnogo drugega, kar so čitatelji sami lahko čitali in še čitajo teden za tednom.

Nas pisarjenje teh listov silno veseli. Če se kužeku stopi na rep, zacvili. Toraj to kaže, da smo tudi mi zadeli pravo smer, da naše delovanje v resnici ni bilo brez vspeha, dasi dvomimo, če smo res vse to mi sami dosegli.

Za probujo ameriških Slovencev, zlasti K. S. K. Jednote, ne moremo pozabiti mož, kakoršen je g. Paul Schneller in Rev. Jakob Černe. Kar se tiče uspeha pri Jednoti, ti listi gotovo delajo krivico tem možem, kajti ti so bili pravi pionirji. Tem čast in ponos!

Pa še nekaj nam ti napadi od raznih strani kažejo.

Kakor ima v vojski vsak gibljaj sovražnika gotov namen v škodo nasprotnika, tako je treba paziti na vsak tak gibljaj tudi tukaj. Zadnje čase nasprotniki precej kriče. Živahnejše gibanje opažamo proti "Ave Maria" in njenemu delovanju. Kaj naj to pomeni? Kaj drugoga, kakor to, da se je upliv "Ave Maria" in njenega delovanja začutil že precej globoko. Da, ljudstvo se zaveda! Jasni se na obzorju življenja in mišljenja ameriških Slovencev. Do sedaj so nas nekako prezirali, češ, kaj bode ta pritlikovec. Toda

ta pritlikovec, ta flikica, kakor so imenovali list "Ave Maria" ob začetku, je zrasel v moža, v junaka, v neustrašenega borilca za resnico in pravico.

In sedaj, doli z njim! Na boj, da ga uničimo. In tako so dobili tudi v naših vrstah izdajalca in zaveznika, ki jim je s člankom proti nam priskočil na pomoč. Vse to pa priča, da se bliža odločilna bitka.

Marsikatere, od rdečkarije zaslepljene oči spregledujejo, marsikatera zapeljana žrtev se je začela zavedati svoje zmote in se skuša dvigniti. Da, pri odločitvi, krizi smo. Kar je odpadlo, je popolnoma izgubljeno. Kar je v sredi omahljivega, to se odločuje na eno ali na drugo stran, ali s Kristusom ali z Antikristom. Ali nazaj k pravemu in poštenemu krščanskemu življenju, kakoršnega so nas učili naši ljubi stariši, ali proč od tega, pa za rdečimi sleparji v brezverstvo, v svobodomiselnost — v moralni propad.

Čas odločitve je!

Danes med nami ni več, kakor je bilo včeraj. Vojska s svojimi posledicami bo de tudi med nami izpremenila razmere. Novih naseljencev ni. Mi se staramo. S starostjo se pa kri pomirjuje, strasti se ohlajajo, zdravi razum se vrača. Zato, kdor se je izgubil, se je najbrže izgubil za vedno. Takih mladina raste, raste v duhu starišev in bode odpadla, kakor so stariši. Oni, ki so še v sredi, jih odraščajoča mladina zopet sili na eno ali na drugo stran. Odločiti se bodo morali. V sredi ne bodo mogli obstati. Kar je pa ostalo dobrega ali kar se je rešilo, rešeno je, ostalo bode tako v veliki večini. Odločilna bitka je toraj samo za ostalo sredino, čegava bo.

In tu vidimo mi še veliko dela. Toda samo za par let še. Tu se nam zdi potrebno, da zadnjič še odločno nastopimo in skušamo rešiti, kar se največ da. Zakaj, za kakih deset let, kako vse drugačne bodo razmere med nami! — Starejši

bodo pomrli, mladina bo angleška, oziroma ameriška. Slovenskega socializma, vseh zlatih rdečih gradov, s katerimi so slepili toliko naših rojakov in jih odtrgali od vere, ne bo več. Ostala pa bode katoliška Cerkev s svojimi osrečevalnimi nauki, s svojimi šolami, s svojim duhovništvom kot učiteljem ljudstva.

Ali naj toraj "Ave Maria" na ljubo tem zaslepljencem odneha od svojega delovanja? Naj preneha s svojim bodrenjem dobrih k vstrajnosti, hrabrenju slabih k odločnosti, klicanju vseh slovenskih duhovnikov in lajikov k skupnemu delovanju, k skupni obrambi svojih svetinj?

Ne, ne!

Nasprotno, krepko in odločno dalje! Sustinete modicum! Še malo potrpite! Še malo vstrajajte! Prijatelji slovenskega ljudstva, še nekoliko časa dalje po začetni poti!

Vstrajajmo! Združimo se pod praporjem "Ave Maria!" Zlasti pa naj bode naša dolžnost:

1. od **naše** strani, da ne odjenjamo, da se ne udamo, da gremo krepko naprej, da pobijamo laž, da odkrivamo zmote, da razkrinkujemo sleparje, da navdušujemo in bodrimo slabe, da kličemo dobre skupaj.

2. od **vaše** strani t. j. od strani naših prijateljev pa, da se povsodi odločno postavite za svoje prepričanje, za svojo vero in cerkev, za svoja krščanska načela, za svojo duhovščino.

Zlasti pa, da razširjate naš list "Ave Maria", knjige Zveze Kat. Slovencev in drugo dobro berilo in časnikarstvo.

In končna zmaga je naša, kajti pravica in resnica vedno zmaga. Če smo s Kristusom, ne bojimo se:

Kritus je svet premagal!

To je naš končni in odločni odgovor vsem našim nasprotnikom!

Vaš odgovor, cenjeni naši prijatelji, pa naj bode 1000 novih naročnikov za list Ave Maria in 1000 za Zvezo Kat. Slovencev.

SLOVENSKA ŽENA

EP in vzvišen je namen in pomen društva Krščanskih Mater za vsako župnijo. Združevati matere in žene, navduševati jih za vestno spolnovanje njihovih težkih in važnih dolžnosti, dajati jim potrebnih navodil, kdo ne vidi v tem veliko delo v rešitev našega verskega in socialnega

vprašanja.

Vzlasti so ta društva važno sredstvo v rokah vsakega duhovnika za prosep in razširjanje krščanskega življenja in za vzgojo naroda.

Vzgoja mladine, vzgoja drugega rodu v srečne in poštene ljudi, katera stvar je katoliškemu duhovniku bolj pri srcu, kakor ta? Vsaj vse njegovo delovanje meri ravno v to nalogo.

S kolikimi žrtvami zato ustanavljajo naši duhovni pastirji župnijske šole! Pogledjte Joliet, pogledjte Cleveland i. dr.! Te šole voditi, vzdrževati ni lahko. Vendar nobena žrtev ni prevelika, da bi je skrbni duhovniki ne prinesli za svojo mladino.

Toda zastoj se šola trudi za vzgojo

mladine, zastoj ves obilni napor duhovnikov in učiteljev, ako pa domača hiša sproti podira, kar se sezida v šoli in v cerkvi. Naj solnce še lepše ogreva mlo cvetico, naj jo vrtnar še bolj skrbno goji, naj ji še bolj marljivo priliva, vse bode zastoj, ako je zemlja v kateri cvetice raste, zanič, ako je ta zemlja peščena, porastena s trnjem, polna strupenih plinov, polna črvov.

Zato pa bode vzgoja mladine uspešna le tedaj, ako se vrši to vzgoja vzlasti doma v domači hiši, cerkev in šola pa jo podpirati. Dom, cerkev in šola morajo delovati skupno.

Naše slovenske matere imajo v veliki večini resno voljo in resen namen, kolikor mogoče natanjčno in vestno spolniti svojo dolžnost kot vzgojevalke svojih otrok. Tudi se veliko trudijo in veliko prizadevajo za to.

Toda, ali niste še videli zelo dobrih, skrbnih strišev, ki so pa vzgojili zelo slabe otroke? Oče tako blag, tako dober, sin pa največji pokvarjenec? Od kod to? Od tod, ker pogosto tudi najboljši stariši ne razumejo vzgojevanja.

Vzgoja je največja umetnost, ki se mora pa naučiti. Krojač se mora učiti. Čevljar enako. Sploh vse, kar hočemo znati, vse se moramo najprej naučiti. Ali naj samo vzgoja ne potrebuje nobenega znanja? nobenega poduka?

Naše slovenske matere, so bile doma vzgojevane v popolnoma družih razmerah. Večinoma za to niti pojma nimajo o razmerah, v katerih rastejo njih otroci. Angleščine ne znajo, razmer ne poznajo. Kako naj potem odstranjajo slab uplji v ulice na otroško srce, ako pa tega upljiva ne poznajo? Kako naj svare otroke pred nevarnostmi okolice, ako se jih pa ne zavedajo?

Iz tega pa sledi, če je kje materam potreben poduk o vzgoji, je to tu v Ameriki

našim slovenskim materam. In če je kaj uzrok, da imamo slabo vzgojeno mladino je gotovo glavni uzrok — nevednost starišev.

Kdo pa bolje pozna človeško srce, človeško naravo, vzlasti otroško srce, grešne otroške navade, grešne priložnosti, v katerih raste naša mladina, kakor ravno duhovnik.

Ko je v neki župniji župnik vpeljal to društvo in je v nekoliko nagovorih pri društvenih shodih, materam slikal velikomestne nevarnosti za otroke in pohujševanje ulice, so rekle nekatere starejše matere: "O, ko bi nam bil kdo vse to povedal, ko so bili otroci še majhni, kako vse drugače bi bilo pri nas! Sedaj razumemo marsikaj, česar preje nismo!"

Materina društva pa zbirajo pri društvenih shodih same matere. Kako lepa priložnost za duhovnika, da tu lahko odkriva materam svoje srce, tako kakor čuti. Tako kakor ga skušnija uči. Kolikrat bi duhovnik lahko že naprej starišem povedal, kakšni bodo njih otroci, ko bodo dorastli, zakaj vidi napake starišev. Kolikrat mora kaznjevati duhovnik kakega otroka, toda v resnici si želi, da bi mogel kaznovati stariše, kajti oni so krivi, da je otrok poreden.

Da, društva Krščanskih mater so vez med cerkvijo in domom, med duhovnikom in materami.

—o—

Brooklyn, N. Y. — Sporočati moramo tudi iz Brooklyna o našem društvu Krščanskih Mater, kako napredujemo. To se je posebno lepo videlo 24. marca, ki je bil res krasen dan za naše društvo. Ta dan smo imele svojo četrletno sveto obhajilo. Popoldne smo imele pa sveti križev pot, sprejem novih članic in društveni shod. Obeh pobožnosti se je udeležilo veliko članic in veliko drugih mater in žena. Pri društveni seji je bila zopet nova članica predlagana. Tako tudi mi lepo napredujemo tukaj v Brooklynu, kar je pa vse zasluga našega iskreno ljubljenelega gospoda Rev. Kazimirja Zakrajšek, ki nas tako lepo skupaj zbirajo, kakor res pravi pastir svoje ovčice. Bog naj jim stoterno poplača njih trud. — Članice pozivljamo, naj se vsakega skupnega obhajila kolikor mogoče vse udeležbe, ker s tem damo jako lep zgled celi naselbini. Res je malo pozno, ker je sveta maša še le ob en četrta na 11. uro, vendar

parkrat na leto bomo že prestale in prinesle za dobro stvar to žrtev. — Pristopila je k nam tudi članica Mrs. Sever iz St. Claira Pa., za kar se ji zahvalimo. — Dalje vabimo vse slovenske žene v Brooklynu, naj se nam pridružijo! Vse stopite v to naše lepo društvo, da nas bode več skupaj, da bomo tako skupaj delovale za napredek naše občine, da se toliko hitreje nam urenijo naše želje po lastni slovenski cerkvi. — Meseca maja bomo priredili skupaj z možmi društva Najsvetejšega Imena zabavo, katero nam bodo dali naši otroci, katere pripravlja naš g. župnik. — Dalje pa z vso odločnostjo protestiramo proti pisavi Glas Naroda, ki se zaletuje v našega gospoda župnika in v celo cerkveno občino ter mu kliče: proč od nas! Vi nimate z nami nič opraviti in mi nič z vami! Mi si bomo cerkev postavili brez Petra Zgaga iz Cortland Streeta! — Pozdravljamo iskreno vse članice vseh materinih slovenskih društev po celi Ameriki, listu Ave Maria pa želimo obilno napredka

Fr. Felician, predsednica,
M. Hodnik, tajnica,
K. Šneler, blagajnica.

Eveleth, Minn. Naše društvo, krščanskih mater jako lepo napreduje. Vedno nove in nove članice pristopajo. Vse to pa je zasluga našega blagega gospoda župnika, ki se z nami toliko trudi in nas tako navdušuje h krepkemu napredku. Bog mu plačaj! Kako lepo nas podučuje k lepemu, krščanskemu življenju! Članice spoštujmo tega blagega gospoda in širimo po naselbini spoštovanje do njega. On ga zasluži! Imamo tudi nekaj nasprotnic in nasprotnikov! Toda kaj pa morejo, ko smo pa matere tako ozko združene in edine! Je težko kaj doseči, ako je tako mogočna vojska tako junaška in tako edina za skupni rapredeček! Naš Panianček in njegova žena in še par jih je takih, ki so nam nasprotni, pa se mi malo zmenimo za nje! Martin je razburjen, ker vidi kako brez njega naša občina lepo napreduje. Zato je mislil, da se mora cerkev podreti pa narodni dom postaviti. Sedaj pa sedi lahko na razvalinah svojega narodnega doma, mi pa tako lepo napredujemo brez njega pri cerkvi. Kdo bi se potem ne jezil? Sedaj se je začel znašati nad našim župnikom in ga je začel blatiti na listih. Vsi vemo, da so to same laži! Mislil je naš Martinček, da se bode naš g. župnik ustrašil. Toda zmotil se je! Slab duhovnik kogar danes naši socialisti ne napadajo. Mislil je tudi, da se bomo ustrašili tudi mi, ter bitro padli na kolena pred Panianom ter mu spoštljivo poljubili roko in ga prosili, da nas sprejme za svoje ljube in drage pokorne ovčice, da bode z našim denariem zidal narodne dome. Ej, Martine, zmotil si se! Ne, ne, ne bode šlo tako ne! — Sicer ga bomo pa sedaj naprej prezirali in se z njim ne pečali, pa naj v svoji jezici dela kar hoče.

Naročnica A. M.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Francišskani so krivi, da je društvo Svetega Frančiška v New Yorku bilo suspendano. Francišskani so bili uzrok, da je Jednota suspendala radi neopravljene spovedi tri člane svetega Jožefa v Brooklynu. — Ti presneti frančiškani! Bog ve, če so frančiškani uzrok tudi, da je Jednota suspendala že nad 200 takih „katoliških“ udov iz Jednote? Bog ve, če so frančiškani tudi uzrok, da je bilo skoraj celo društvo v Waukeganu suspendano?—Vendar lepšega spričevala jim njih nasprotniki ne morejo dati, kakor ako to trdijo. Francišskani sicer zanikajo, da bi res vse to bila samo njih zasluga, ker si ne marajo zaslug drugih prilastovati. Vendar, ako naši nasprotniki te trditve tolikrat povdarjajo in s toliko gotovostjo, jim pa vrjemimo ker drugače bodo trdili, da zavijamo in mir kazimo.

Dva slovenska novomašnika bosta posvečena dne 25. maja v Cleveland, O., namreč č. g. Anton Bombač iz Lorain, O. in č. g. J. Prinčič iz Clevelanda. Obred se bo vršil v škofijski katedrali ob 9. uri dopoldne.

Duluth, Minn. Zadnjič sem Vam sporočal, da je nevarno obolel naročnik g. John Sterle. Danes imam sporočiti žalostno vest, da je dne 19. aprila za vedno zatisnil svoje oči v 62. letu svoje starosti. Tukaj zapušča žalujočo vdovo, tri sinove in dve hčeri. Njegova družina je vsled svojega katoliškega prepričanja povsod spoštovana in priljubljena. V New Duluthu je bival pet let, kjer je imel svoje posvetvo in prodajalno. Sveti naj mu večna luč!

Mike Spehar, zastopnik.

(Opomba uredništva: Priporočamo vsem naročnikom blagega pokojnika v pobožno molitev.)

New York, N. Y. (Glas Svobode in Glas Naroda v odgovor.)

Res ni bilo lepo od nas, da smo tako počasni in da puščamo vedno drugim prvo mesto. Kar sem v Ameriki mi je prišel prvič v roke blatni in umazani list "smrdobe", ki je ravno nesramno in lažljivo pisaril zoper slovenske newyorške duhovnike. Lagal je, da je bila nova cerkev ob času sv. misijona izvemši ne-

kaj žensk in par svetohlincev prazna. Da je mogel ta obrekljivec tako lažljivo pisati, ni le samo slep na duši, temveč tudi na očeh. Vprašam te, kdorkoli si že, ali nisi videl zadnjo nedeljo, ko so prikorakali naši pevci po dva in dva, in vsi drugi društveni možje? Ali nisi videl, da se je cela možka stran dvignila in šla k mizi Gospodovi? Za njimi so sledila ženska društva. Nesramni lažnik, da si zmožen tako grdo blatiti svoje slovenske tovariše in naše č. gg. duhovnike. Sramota je za te, ki si mogoče sin dobre in poštene slovenske matere, da ji s svojim brezverstvom delaš toliko žalost in sramoto! Da sramovala bi se te lastna mati, ko bi brala tvoje grde dopise in bi te ne hotela imenovati svojega sina. Če je pa že mrtva v grobu, bi se obrnile njene kosti. Toda Bog je pravičen sodnik in nikar ne misli, da uideš njegovi kazni. Tudi ti boš mazal s svojo gnusobo le tako dolgo papir, dokler On hoče.

Odločno pa zahtevam, da pustite v miru našega g. župnika! Kaj vam je žalega storil, da ga tako grdo blatite? Ali ste mu vi umazani dopisniki dali že jedno desetico? Glas Naroda vedno očita, da je dajal "trave". Ali je od tega kaj dobil g. župnik?

Jaz sem pa tudi toliko drzna da vas vprašam, če ste "travo" imeli in dali, kje ste jo pa kosili, da ste jo toliko dobili, če ne pri Slovencih? Pri vaši tvrdki se je moralo vedno več plačevati od pošiljatve kot drugod.

Ko bi ta nesrečna vojska ne bila pretrgala "biznis" v stari kraj, kako hitro bi storil lastnik Glas Naroda konec temu umazanemu pisarenju. Tako si pa misli, naj bode pa ta "biznis". Ampak zapomnite si, da za dežjem solnce pride in mi svetohlinci tudi ne bomo pozabili na žakeļ Petra Zgaga in si bomo dobro v srce zapisali — da ste slabo in grdo ropotali — potem ne boste vi želi in kosili — in surovo na svoj rog trobili. —

Nadalje pa še nekaj, kar ne smem zamolčati. Društvo Krščanskih Mater je dobilo novi društveni oltar z jako lepim kipom Žalostne M. B. Kip je podarila neka dobrotnica ki pa noče biti imenovana. Za oltar so pa prinašale darove društvene članice. Vabim vse slovenske žene in matere, da se nam pridružijo in ne bodimo tako ponižne, da bi se bale kakih lažipisačev, kajti če tudi drvi naj nad nami vihar — podreti pa hrasta ne more nikdar! Korenine ima trdne in deblo močno, — tako je želeti, da v društvo bi b'lo.

Mrs. Mary Jazbec.

Pueblo, Colo. —Častiti gospod urednik! Zopet nekaj novic iz naše naselbine.

Veliko noč smo praznovali prav slovesno s štirimi sv. mašami; zadnjo ob desetih je bila z leviti. Farani so bili radodarni pri Velikonočni kolekti, katera znaša do zdaj blizu \$700.00 Ljubi Bog naj poverne vsem, ki se tako trudijo za napredek svoje fare!

Tukaj, kakor po celih Združenih Državah so šole pristopile v zvezo Rdečega križa. Naša šola, Marije Pomagaj, je imela čast, da je bila prva šola v mestu, ki je plačala celi prispevek. Naš župnik č. g. Ciril se zmiraj trudijo da bi naša katoliška šola ne ostala v nobeni reči zadaj.

Da smo pokrili te stroške smo imeli zabavo 1. aprila v dvorani sv. Jožefa. Zahvalimo se tudi dr. sv. Jožefa, ker nam je dalo v ta namen dvorano brezplačno.

Botri in botrice zastave društva sv. Alojzija v Pueblo, Colo.

Igrali so otroci od četrtega do osmega razreda. Dvorana je bila napolnjena in vsi pričujoči so bili zelo zadovoljni. Imeli smo več reči da bi nam vzbudile "patriotizem" kakor na primer: vojake, kmete, strežnice za ranjene vojake, in tudi kratko slovensko igro. V nedeljo, 7. aprila smo imeli veliko slavnost, namreč blagoslovljenje zastave dr. sv. Alojzija, naših mašnih strežajev. To društvo je bilo ustanovljeno leta 1896 da bi se dečki učili streči pri službi božji in že v mladosti navadili na dobra dela. Vsak ud plača mesečno 10 centov in ta denar se porabi, da se lepi reči pri cerkvi. Vsak mesec gredo skupno k sv. obhajilu. Tudi dobijo v slučaju smrti \$50.00 smrtnine. Tako se lahko vidi, da je to društvo velika dobrota za mladino. V kratkem sta umrla dva člana; društvo jima je priredilo lep pogreb. Društvo šteje 150 udov. Odbor za to leto je: Jos. Robida, predsednik; Jos. Šuštar, podpredsednik; Mark Štepan, tajnik; Jos. Hren blagajnik; Rud. Fir in Ant. Pucel maršali; Jos. Peček, zastvanoša. Sledeči so bili botri in botre pri blagoslovljenju: John Babich, Stephania Babich, Jos. Silc, Emme Braidich, Martin Fir, Theresa Fir, Jos. Goddec, Anna Goddec, Anton Stame, Katarina Gorše, Mike Vidučih, Mary Zobec, Mike Dra-

govčih Angela Zobec, Christ Dragovčih, Mary Krasovec, Mark Matulič, Angela Blažina, Dr. sv. Neže, dekleško društvo, se je udeležilo v polnem številu. Bil je res lep dan, ki nam ostane dolgo v spominu. Kolekta od velikodušnih boter in botric znaša \$50.

Prisrčna zahvala vsem, ki so se trudili za krasen uspeh!

Dr. sv. Jožefa se pripravlja na veliko slavnost 21. aprila, ko bodo praznovali petindvajsetletnico društvenega obstanka.

Naš mil. škof Tihen nas bodo prvič obiskali 12 tega maja ko bodo podelili zakrament sv. birme v naši cerkvi Prvo sv. obhajilo bode 26 tega maja. Nekaj čez sto malih se pridno pripravljajo za ta srečni dan.

Moram skleniti da ne vzamem preveč prostora.

Rudolf Fir

v imenu 7 in 8 razreda šole Marija Pomagaj.

Walley West. — List Ave Maria bi moral postati tednik, to je goreča želja vseh zavednih Slovencev! — Glede naše cerkvenega življenja vam pa ne morem nič posebnega sporočiti. Društev nimamo nič, kakor samo oltarno društvo. — Mašo imamo vsak mesec trikrat. K nam prihaja Rev. Father Sulti iz Springfielda, Wash., jako vnet gospod za čast božjo in ima veliko dela. Opravlja poleg nas še tri druge kraje. In vendar smo imeli že tudi peto sv. mašo. Sedaj je zopet vse razdrto.

M.

Opomba: — Zakaj bi se pa same žene ne združile in si ne vstanovile svoje materino društvo. Poglejte Canonsburg Pa. Tam tudi nimajo svojega duhovnika, pa je vendar imajo. Združite se vsaj dobre žene in začnite. Ako ima vaš duhovnik še tri druga mesta, katere mora oskrbovati, ne morete pričakovati, da bi se žrtvoval samo za vas. Združite se same saj gre samo za vas in za vašo korist.—
Urednik.

VChicago, Ill. bodo obhajali letos meseca junija dvajsetletnico cerkve sv. Štefana. Sedaj se že prav pridno pripravljajo za bazar, katerega nameravajo v ta namen prirediti. Gospod župnik se veliko trudi, da se bo ta prireditev v napredek in gmoten vspeh cerkve kar najboljšje obnesla.

Cleveland, Ohio. Brezverci, kakor tudi katoliški polovičarji — naročniki in podporniki brezverskih in protiverskih časopisov čakajo, kakor jastrebi na svoj plen in kdor ni stanovit, ga zapeljejo in vjamejo v svoje požubne mreže. Koliko je takih, ki so doma bili dobri in so radi molili, tukaj tukaj se pa sramujejo molitve. Kaj bi rekli naši dobri stariši v starem kraju, ko bi videli da se njih otroci, katere so tako ljubili, sedaj sramujejo vere katere so jih učili!

Toda v klub vsem nasprotnu župnina sv. Vida prav lepo napreduje. Vzdrževanje slovenske šole tudi ni malenkost. V nedeljo se je začela 40 urna pobožnost. Veleč. g. župnik I. Ponikvar se veliko trudi in neumorno deluje za čast božjo in napredek cerkve in šole.